

Garraio publikoa beti?

Ohitura jasagarriak dituzu?
EITBren kanpaina baten bideoa ikusi ondoren, garraio publikoaren eta bestelako ohitura jasagarrien inguruan arituko gara.

Sekuentzia honetan, hau egin dezakezu:

- Bideoan zer esan duten identifikatu.
- Garraioak eta haiek erabiltzeko ohiturak alderatu.
- Garraiatzeko modurik egokiena zein den arrazoitu.
- Zure ohitura jasagarrien maiztasuna adierazi.
- Zer ohitura ez-jasagarri aldatzeko prest zauden idatziz kontatu.

Ikusi aurretik

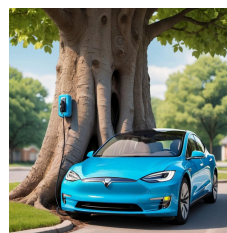
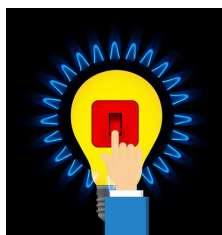
Pixabay

1. Ohitura jasagarriak

Ariketa hau etxean egin dezakezu. Idatzi bi ohitura jasagarri eta bi ohitura ez jasagarri zure eguneroko bizitzari buruz.

BAKARKA

Irudiak: Pixabay

- Askotan, erosketak herriko denda txikietan egiten ditut.
- Egunero hartzen dut autoa lanera joateko.

Ikasgelan, partekatu egindakoa ikaskide batekin.

Ikusi bitartean

2. Kanpainaren helburua

Orain, bideo bat ikusiko duzu, EITBren **#ekin_transformazioa** kanpainarena. Ikusi ondoren, esan zein den kanpaina horren helburu nagusia.

garraio publikoa

BAKARKA

Erantzun zuzenak 6. orrialdean daude.

3. **#ekin_transformazioa** kanpaina

Osatu transkripzioa aukera egokiak hautatuta. Zalantzarik izanez gero, ikusi berriz bideoa.

Kurtso berrian, bueltan dira asmo onak: “Gehiago irakurriko dut”; “Aurrezteko lortu behar dut”... Baina, horrez gainera, bueltan da goiz jaikitzea, atzera eta aurrera ibiltzea eta (1) **hirietako trafiko gogaikarria**. Jakin duzu lanerako joan-etorrien % 60 auto pribatuetan egiten dela? Horrek (2) _____ sortzen ditu puntako orduetan, errepideak kolapsatzen ditu, eta sekulako ingurumen- eta (3) _____ eragiten du. Eta, gainera, askotan, pertsona bakarra dago auto bakoitzean. (4) _____ aukera ona izan daiteke, baina (5) _____ da trafikoa optimizatzeko baliabiderik onena. Izan ere, gure joan-etorriak eraginkorrak eta jasangarriak dira hari esker, eta, gainera, (6) _____ modu bat ere bada, autoarekin lotutako gastuak —erregaia, mantentze-lanak, bidesariak...— garraio publikoarekin lotutakoak baino (7) _____ izan daitezke-eta.

Has dezagun kurtso berria asmo onez beteta. Hartu liburu on bat, eta eraman zaitzatela!

a) aurrezteko

b) auto-pilaketak

c) ibilgailua partekatzea

d) garraio publikoa

e) **hirietako trafiko gogaikarria**

f) hots-kutsadura

g) lau aldiz handiagoak

Erantzun zuzenak 6. orrialdean daude.

TALDEAN

4. Garraioak eta ohiturak alderatzen

Elkartu ikaskide batekin, eta kontatu zuk zer garraio erabiltzen duzun eta zergatik. Alderatu garraioa erabiltzeko zuen ohiturak.

Nik tranbia erabiltzen dut, **oso** puntual iristen delako, eta autoa ez delako **batere** jasangarria.

Nik ez ditut bizikleta elektrikoak erabiltzen garesti**egiak** direlako.

unsplash

GRADUATZAILEAK

Adjektiboak eta adberbioak mailakatzeko erabiltzen ditugu.

Bi graduatzaile-mota daude:

- **Askeak.** Aske doaz, normalean aurretik: *oso, nahiko, izugarri, samarra (atzean), hutsa, batere, erabat, guztiz, bezain...*
- **Atzizki bidezkoak.** Lotuta idazten dira: *-en, -ago, -egi...*

Adimen artifizialak sortutako irudia

Partekatu talde handian.

5. Autoan ala garraio publikoan?

TALDEAN

Orain, erabaki talde handian zein den mugitzeko modurik egokiena eta arrazoitu zergatik. Agian, ez zarete ados jarriko, baina argi adierazi aldeko edo kontrako argudioak.

Zein da mugitzeko modurik egokiena?

Baloratu: erosotasuna, prezioa, jasangarritasuna, irisgarritasuna...

Hirian

Hiritik kanpo

Irakasleak behatuko die hizkuntza-edukien erabilerari eta jarrera aktiboari.

Ikusi ondoren

6. Eta zuk, ba al duzu ohitura jasangarririk?

BAKARKA

Egin ohitura jasangarren inguruko inkesta. Adierazi zer maiztasunez egiten dituzun ekintza hauek.

Ohitura	Autoa erabili/ partekatu	Garraio publikoa erabili	Bizikleta, patinetea... erabili	Birziklatu	Bertan/ bertakoa erosi	Ura, elektrizitatea aurreztu	2. eskuko aukerak
inoiz ez/ behin ere ez							
gutxitan/noizean behin/ batzuetan							
beti/ maiz/ askotan/ gehienetan/							
egunero, astean behin...							

TALDEAN

Elkartu talde txikietan, eta partekatu inkestaren emaitza. Jarraian, saiatu taldearen ohiturak laburbiltzen. Gero, kontatu talde handian. Azkenik, sailkatu ohiturak ikasgelan gehien erabiltzen/egiten direnetatik gutxien erabiltzen/egiten direnetara.

Adibidez:

"Gure taldean, gehienek askotan erabiltzen dute garraio publikoa ia egunero; baina gutxitan partekatzen dute autoa. Ia denek beti birziklatzen dute..."

- Zein ohitura jasangarri duzue?
- Eta ez jasangarria?
- Zer maiztasunez egiten duzue?

Partekatu talde handian.

BAKARKA

7. Eta ni, zer aldatzeko prest nago?

Etxean, pentsa ezazu zein ohitura aldatzeko prest zauden jasangarritasunaren alde egiteko. Idatz ezazu, labur, zein den zure asmoa eta zergatik. Idazlanak 80 hitz ingurukoa izan behar du. Laguntzeko, irakurri beheko adibidea.

Azkenaldian, konturatu naiz nire eguneroko ohiturek ez dutela beti ingurua zaintzen. Adibidez, askotan erabiltzen dut autoa, nahiz eta oso distantzia laburrak izan. Uste dut hori ez dela batere jasangarria, eta kutsadura handia sortzen dudala. Gainera, lanera joaten naizenean, beti sekulako ilarak sortzen dira. Horregatik, ohitura hori aldatzea erabaki dut: lanera askotan oinez edo bizikletaz joango naiz. Horrela, nire bizimodua jasangarriagoa izango dela uste dut, eta, gainera, osasunerako ere guztiz onuragarria izango da. Entzun dut Udalak eskaintzen duen bizikleta elektrikoan zerbitzua oso eroso eta merkea dela; beraz, ez dago aitzakiarik!!

Eman idatzitakoa irakasleari, zuzentzeko.

ERANTZUNAK

2. Kanpainaren helburua

Ohitura jasangarriagoak sustatzea —garraio publikoaren erabilera, hain zuzen ere—, jendeak auto pribatuaren erabilera murriztuz dezan.

3. #ekin_transformazioa kanpaina

1- e; 2- b; 3- f; 4- c; 5- d; 6- a; 7- g.

HIZTEGI LAGUNGARRIA

Asmo onak. Zerbait egiteko nahia; normalean, urte hasieran edo ikasturte berriarekin batera.

Aurreztea lortu. Diru gutxiago gastatzea eta gastatu gabekoa gordetzea.

Trafiko gogaikarria. Trafiko desatsegina, nekagarria.

Sekulako kutsadura. Kutsadura oso-oso handia.

Baliabiderik onena. Modurik onena.

TRANSKRIPZIOA

Kurtso berrian, bueltan dira asmo onak: “Gehiago irakurriko dut”; “Aurreztea lortu behar dut”. Baina, horrez gainera, bueltan da goiz jaikitzea, atzera eta aurrera ibiltzea eta hirietako trafiko gogaikarria. Jakin duzu lanerako joan-etorrien % 60 auto pribatuetan egiten dela? Horrek auto-pilaketak sortzen ditu puntako orduetan, errepideak kolapsatzen ditu, eta sekulako ingurumen- eta hots-kutsadura eragiten du. Eta, gainera, askotan, pertsona bakarra dago auto bakoitzean. Ibilgailua partekatzea aukera ona izan daiteke, baina garraio publikoa da trafikoa optimizatzeko baliabiderik onena. Izan ere, gure joan-etorriak eraginkorragoak eta jasangarriagoak dira hari esker, eta, gainera, aurrezteko modu bat ere bada, autoarekin lotutako gastuak —erregaia, mantentze-lanak, bidesariak...— garraio publikoarekin lotutakoak baino lau aldiz handiagoak izan daitezke-eta. Hasi (has) dezagun kurtso berria asmo onez beteta. Hartu liburu on bat, eta eraman zaitzatela!

EITB, gizarte-transformazioan ekinean.